

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11C/65/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314208217
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5314208217.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD., v právnej veci navrhovateľky X. C., nar. X. X. XXXX, bytom T. Č.. XXX, T. L. T., proti odporcovi PRO CIVITAS, s.r.o., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 45 869 464, právne zastúpená advokátskou kanceláriou verita, s.r.o., Karpatská 18, Bratislava, konajúca prostredníctvom JUDr. Jozefa Nováka - advokáta a konateľa, o zrušenie tuzemského rozhodcovského rozsudku

rozhodol:

Rozhodcovský rozsudok STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU so sp. zn. PW-A/0114/0133 zo dňa 30.4.2014 zriadeným pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. so sídlom Sienkiewiczova 4, Bratislava, ktorým bola účastníkovi rozhodcovského konania X. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom T. XXX, XXX XX T. L. T., uložená povinnosť uhradiť istinu vo výške 1.812,40 Eur, úrok vo výške 21 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 24.4.2014 vo výške 1.603,19 Eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 185,67 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 213,50 Eur, z r u š u j e .

Navrhovateľke náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Čadca súdny poplatok z návrhu na začatie konania 99,50 Eur, do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka podaným návrhom, ktorý došiel tunajšiemu súdu 2.9.2014 sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. PW-A/0114/0133 zo dňa 30.4.2014 vydaného STÁLÝM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. , so sídlom Sienkiewiczova 4, 811 09 Bratislava, ktorým účastníkom bola navrhovateľka zaviazaná zaplatiť 1.812,40 Eur, úrok vo výške 21 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 až do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 24.4.2014 vo výške 1.603,19 Eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 185,67 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 213,50 Eur. Návrh odôvodnila tým, že dňa 8.9.2008 uzatvorila s Poštovou bankou, a.s. zmluvu o úvere č. 3716771808, na základe ktorej odporca poskytol navrhovateľke úver vo výške 1.991,64 Eur, pričom sa navrhovateľka zaviazala tento úver splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 55,87 Eur. Záverečné ustanovenia zmluvy o úvere v bode 7 obsahuje ustanovenie o aplikácii rozhodcovskej doložky upravujúcej, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad sa budú rozhodovať v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v tomto ustanovení. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka povinnosti zo zmluvy riadne neplnila, stal sa dlh v zmysle obchodných podmienok pre úver splatný v celku. Odporca podal žalobu o zaplatenie 1.812,40 Eur s príslušenstvom zo dňa 8.1.2014

STÁLEMU ROZHODCOVSKÉMU SÚDU zriadenom pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., aby určil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť. Rozhodcovský súd na základe vykonaných dôkazov vzal za preukázané, že nárok navrhovateľa uplatnený voči odporkyňi v žalobe zo dňa 8.1.2014 je dôvodný, a preto dňa 30.4.2014 vydal rozhodcovský rozsudok so sp. zn. PW-A/0114/0133, ktorým zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 1.812,40 Eur, úrok vo výške 21 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 24.4.2014 vo výške 1.603,19 Eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 185,67 Eur, náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 213,50 Eur. Rozhodcovský rozsudok bol doručený 18.8.2014.

Navrhovateľka v rámci odôvodnenia žaloby poukázala na to, že rozhodcovské konanie vedené pred STÁLYM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. trpí vadou absencie právomoci Rozhodcovského súdu z dôvodu, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných obchodných podmienkach je podľa § 53 ods. 4 písm. r/ zákona číslo 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka neplatná ako neprijateľná zmluvná podmienka. Navrhovateľka nemala možnosť skutočne sa oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi Rozhodcovského súdu, a preto sú aj tieto zmluvné podmienky neprijateľné z dôvodu § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní popiera navrhovateľka platnosť rozhodcovskej doložky. Konanie vedené pred STÁLYM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. s následným rozhodnutím považuje navrhovateľka za konanie, pri ktorom neboli zohľadnené normy na ochranu spotrebiteľa, najmä európske smernice, zákonná úprava ochrany spotrebiteľa, ustálená a publikovaná súdna prax jednak súdov Slovenskej republiky, ale aj Súdneho dvora Európskej únie vo veciach ochrany spotrebiteľa. Navrhovateľka domáhala sa zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku aj v zmysle § 40 ods. 1 písm. j/ zákona o rozhodcovskom konaní z dôvodu, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Navrhovateľka citovala zákonné ustanovenia, na základe ktorých žiadala vyslovenie zrušenia rozsudku STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. V ďalšom poukázala na to, že predmetná rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľom osobitne, individuálne vyjednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do obchodných podmienok úveru - zmluvy o úvere č. 3716771808 zo dňa 8.9.2008 s odkazom na všeobecné obchodné podmienky, ktoré sa používajú subsidiárne popri obchodných podmienkach pre úver, všeobecné obchodné podmienky predstavujú vopred pripravený celok upravujúci podmienky úverového vzťahu, jeho vznik, zánik, práva a povinnosti zmluvných strán, pričom rozhodcovská doložka je súčasťou všeobecných obchodných podmienok. Spotrebiteľ nemal možnosť prejaviť svoju slobodnú vôľu len ohľadom rozhodcovského konania, resp. rozhodcovskej doložky, takáto zmluvná podmienka nie je dojednaná individuálne a v zmysle Občianskeho zákonníka je neplatná, a to absolútne v zmysle námietky nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, aj z dôvodu, že je zakotvená vo všeobecných obchodných podmienkach. Rozhodcovská doložka aj s poukazom na článok 6 ods. 1 a článok 3 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej v nadväznosti na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, článok 144 ods. 1 a článok 7 ods. 2 Ústavy SR a v nadväznosti na ustálenú judikatúru Európskeho súdneho dvora - rozsudok Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/9, je ako zmluvná podmienka neprijateľná, a teda absolútne neplatná.

V konečnom dôsledku ustanovenia úverových podmienok svojim obsahom a účelom sú v rozpore aj s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a teda sú absolútne neplatné. Navyše obsiahnuté práva v zmluve o úvere sú v rozpore s dobrými mravmi v rovine ich výkonu v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý hovorí, že výkon práv okrem iného nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Z toho vyplýva zásada zákazu zneužívať výkon subjektívneho práva alebo povinnosti na sociálne škodlivé ciele, a to v rozpore so záujmami jednotlivcov alebo v rozpore s verejným záujmom. Rozhodcovský súd porušil spotrebiteľské právo a rozhodcovský rozsudok zo dňa 30.4.2014 je vykonateľným exekučným titulom. Navrhovateľke hrozí ujma na jej právach, preto žiada o jeho zrušenie a zároveň o odklad vykonateľnosti.

Odporca vyjadril sa k žalobe podaním zo dňa 31.10.2014. Právomoc daná Rozhodcovskému súdu vyplýva z rozhodcovskej doložky z priloženej úverovej zmluvy v bode 7 čl. 3 zmluvy o úvere a v zmysle čl. 10.2.2 - Riešenie sporov upravené vo všeobecných obchodných podmienkach. Pôvodným

veriteľom v čase uzatvárania úverovej zmluvy bola Poštová banka, a.s., ktorá v zmysle zákona o bankách bola povinná ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, z ktorej vyplýva, že vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Navrhovateľka svojim podpisom potvrdila, že Poštová banka si splnila povinnosť v zmysle § 93b zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku. To, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Poštová banka bola zo zákona povinná ponúknuť návrh rozhodcovskej doložky. Pokiaľ by tak neurobila, došlo by k porušeniu zákona o bankách. Odporca inú možnosť ako podať žalobu na Rozhodcovskom súde v zmysle dohodnutej rozhodcovskej doložky Poštovou bankou, nemal. Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že nakoľko zmluva o úvere bola uzatvorená pred 28.4.2006, teda pred novelizáciou Občianskeho zákonníka týkajúcou sa spotrebiteľských vzťahov, úprava Občianskeho zákonníka na predmetnú zmluvu o úvere sa nevzťahuje (poznámka súdu: zmluva o úvere bola uzatvorená 8.9.2008).

Odporca ďalej uviedol, že ako právny nástupca Poštovej banky, a.s. bol povinný postupovať v súlade s ustanoveniami rozhodcovského zákona. Rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľovi vnútená, nakoľko mu bolo dané na výber, či uzatvorí zmluvu o úvere s touto rozhodcovskou doložkou, alebo bez nej. Je vylúčené a v rozpore s Ústavou SR priamo vyvodzovať práva a povinnosti zo smernice Rady č. 93/13 EHS o nekáľých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nakoľko ide o sekundárny zdroj práva, je záväzná pre každý členský štát, nemožno ju použiť v horizontálnych vzťahoch, medzi subjektami súkromného práva, obzvlášť ak už bola do právneho poriadku implementovaná. Smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Rozhodcovská doložka v spotrebiteľských zmluvách je platným právnym úkonom, ktorý je v súlade so zákonom, pokiaľ sa ad hoc v každom jednotlivom prípade nepreukáže, že je možné ju považovať za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by aj súd zvažoval rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, nie je možné záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky oprieť o smernicu Rady č. 93/13 EHS, nakoľko tento nepriamy normatívny akt, ktorý je súčasťou úniijného práva je aktom výlučne sekundárnej povahy, ktorého priamy normatívny význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny a v žiadnom prípade interpretačný. Voľbou spotrebiteľa bolo uzavrieť zmluvu s uvedenou doložkou, čo potvrdila svojim podpisom a prejavila tak svoju vôľu. Svojím rozhodnutím by súd vyslovil vôľu zmluvných strán za irelevantnú, nerešpektujúc ju, nahrádzal by ju svojim rozhodnutím postaveným nad zákon, zasiahol by do zmluvnej voľnosti strán, odňal by odporcovi právo uspokojiť svoju pohľadávku, porušil by základné princípy právneho štátu, ako aj viaceré právne normy odvolávajúce sa na ochranu spotrebiteľa, dôvodiac rozporom s dobrými mravmi. Rozhodujúci súd bol zriadený zákonom podľa § 67 ods. 2 zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku a zároveň zákon vyžaduje, aby takéto spory boli pred ním prejednané. V prípade, ak by zmluva neobsahovala rozhodcovskú doložku, ktorá v konečnom dôsledku je vôľou oboch strán a konanie by prebiehalo na „štátnom“ súde, súd sa nevyjadril, akým iným spôsobom by si slabšia strana svoj osud v závažnej veci, akou by bol prípadný neskorší proces, dokázala náležite napláňovať. Rozhodcovský súd nepochybil, nezasiahol do práv navrhovateľky a pritom postupoval v súlade so zákonom. Úverová zmluva, ktorej plnenie je predmetom konania, predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, ktorá bola zriadená a pôsobí v Slovenskej republike v súlade s ustanoveniami zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Nejde o žiaden nebankový subjekt mimo dohľadu národnej banky. Navrhovateľka vo svojej žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku neuviedla žiadne relevantné dôvody, ktoré predpokladá ustanovenie § 40 ods. 1 písm. a/ až j/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Rozhodcovský rozsudok sp. zn. PW-A/0114/0133 zo dňa 30.4.2014 bol vydaný v súlade so všeobecnými právnymi predpismi, nakoľko navrhovateľ ako dlžník si nesplnil svoje povinnosti vo vzťahu k odporcovi ako právny nástupca veriteľa, pričom tento je po formálnej i materiálnej stránke vykonateľný. Odporca žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu a zaviazať navrhovateľku k náhrade trov konania. Ak súd rozhodne pre zrušenie rozhodcovského rozsudku a následne tak bude pokračovať v konaní vo veci rozsahu uvedenom v žalobe podanej na Rozhodcovskom súde navrhuje, aby súd zaviazal navrhovateľku zaplatiť odporcovi istinu 1.812,40 Eur spolu s príslušenstvom vrátane náhrady poplatkov za rozhodcovské konanie a náhrady trov právneho zastúpenia.

Súd uznesením sp. zn. 11C/65/2014 zo dňa 13.11.2014 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU so sp. zn. PW-A/0114/0133 zo dňa 30.4.2014

zriadeným pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediálna, a.s. so sídlom Sienkiewiczova 4, Bratislava, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, prečítaním oboznámením sa podstatným obsahom listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, a to zmluvou o úvere z čl. 7, rozhodcovským rozsudkom z čl. 10, pripojeným spisovým materiálom STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU sp. zn. PW-A/0114/0133.

Na pojednávaní dňa 8.12.2014 neprítomnosť ospravedlnil odporca, trval na svojom vyjadrení k žalobe v celom rozsahu.

Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu v celom rozsahu, poukázala na to, že uzatvorila s Poštovou bankou zmluvu o úvere, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 1.991,64 Eur. Poskytnutý úver prestala riadne plniť, na základe čoho stal sa splatný celý dlh. Bolo to z toho dôvodu, že stratila zamestnanie. Kontaktovala odporcu telefonicky o pozastavenie splátok. Zo strany odporcu bol vydaný rozhodcovský rozsudok z dôvodu, že nárok uplatnený žalobou bol dôvodný. Rozsudok jej bol doručený 18.8.2014. Tvrdila, že rozhodcovské konanie trpí vadou právomoci rozhodcovského súdu, ako je uvedené v návrhu a neboli zohľadnené normy na ochranu spotrebiteľa. Domáhala sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu aj absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorá je uvedená v obchodných podmienkach k zmluve o úvere. Nárok vo vzťahu k nej zo strany odporcu bol uplatnený aj v rozpore s dobrými mravmi.

Z predloženej zmluvy o úvere (čl. 7) mal súd preukázané, že navrhovateľka uzatvorila s Poštovou bankou, a.s. ako veriteľom zmluvu o úvere 19.8.2008, na základe ktorej bola jej poskytnutá výška úveru 1.991,64 Eur pri dohodnutej mesačnej splátke 55,87 Eur. Celková výška nákladov bola 1.506,11 Eur. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov 18,84 %, pri dojednaní každej platby k ôsmemu dňu v mesiaci. V zmysle záverečných ustanovení zmluvy o úvere čl. 7 zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo všeobecných obchodných podmienkach.

Na základe rozhodcovského rozsudku STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediálna, a.s. sp. zn. PW-A/0114/0133 zo dňa 30.4.2014 bola navrhovateľka zaviazaná zaplatiť odporcovi istinu 1.812,40 Eur, úrok vo výške 21 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 do zaplataenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.812,40 Eur od 25.4.2014 do zaplataenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 24.4.2014 vo výške 1.603,19 Eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 185,67 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 213,50 Eur s tým, že Rozhodcovský súd povoľuje zaplatiť navrhovateľke všetko v mesačných splátkach po 150,- Eur vždy k 20-temu dňu v mesiaci. Z rozhodcovského rozsudku súd zistil, že navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že v zmysle zmluvy o úvere poskytla banka odporkyne vo výške 1.991,64 Eur, ktorý sa zaviazala odporkyňa zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach so splatnosťou uvedenou v zmluve o úvere. V dobe od uzatvorenia zmluvy o úvere po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru splatila svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine Aktuálny stav úveru ku dňu 1.12.2010. Táto listina je uvedená v žalobe z bankového informačného systému Poštovej banky. Nezaplatením viac ako dvoch splátok v lehote splatnosti, banka mala právo požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva. Toto právo využila, čím sa stal splatný celý úver, a to dňom 28.1.2010. Rozhodcovský súd mal za preukázané, že v súlade s citovaným ustanovením bodu 5.2 obchodných podmienok, banka ako pôvodný veriteľ bola oprávnená požadovať od odporkyne okamžité predčasné splatenie všetkých dlžných súm, teda pristúpiť k zosplateniu úveru. Tým, že porušila odporkyňa zmluvné povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy o úvere a obchodných podmienok, ktoré sa na ňu vzťahujú, nesplácala poskytnutý úver v zmysle zmluvy o úvere, nárok navrhovateľa bol právne dôvodný. Vyhovel mu v plnom uplatnenom rozsahu. Z predloženého základného spisu STÁLEHO ROZHODCOVSKÉHO SÚDU pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediálnej, a.s. mal súd preukázanú žalobnú odpoveď odporkyne, ktorá skonštatovala absolútnu neplatnosť rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v zmluve o úvere č. 3716771808 zo dňa 8.9.2008 v rovine narušenia rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa, teda samotnej odporkyne. Taktiež namietala nedostatok právomoci Rozhodcovského súdu, konanie navrhla zastaviť a nahradiť trovy. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.8.2014 a vykonateľnosť 21.9.2014.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní - účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak:

a/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

b/ rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c/ jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d/ sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,

e/ účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom nebol takto zastúpený, alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f/ sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť, alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaným rozhodcovským rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g/ bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),

h/ sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,

i/ bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j/ pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 cit. zákona - žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 43 ods. 1, 2 cit. zákona - ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu § 40 písm. a/ a c/, pokračuje v konaní vo veci rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 3 ods. 1, 2 cit. zákona - Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva sa vzťahuje aj na právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyhlásia.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka - spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka - ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka - dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka - spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r/, ods. 5 Občianskeho zákonníka

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka - zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Predmetom konania je návrh navrhovateľky zrušiť rozhodcovský rozsudok vydaný STÁLYM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. PW-A/0114/0133 zo dňa 30.4.2014 vydaný predsedajúcim rozhodcom C.. C. M.. Zo spisu Rozhodcovského súdu súd zistil, že rozsudok bol navrhovateľke doručený dňa 18.8.2014. Žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku navrhovateľka podala 2.9.2014, čiže v zákonnej 30-dňovej lehote od doručenia rozhodcovského rozsudku (§ 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní). Navrhovateľka ako dôvod zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku uviedla § 40 ods. 1 písm. j/ cit. zákona, a to porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. V danom prípade bola uzavretá medzi účastníkmi zmluva o úvere s vopred pripraveným obsahom zo strany veriteľa, tzv. typová formulárová zmluva, keď navrhovateľka vopred nemohla individuálne ovplyvniť obsah pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom je zmluva spotrebiteľskou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, nakoľko navrhovateľka ju uzatvorila ako fyzická osoba, nie podnikateľ a odporca, ktorý je podnikateľským subjektom má v predmete podnikania poskytovanie finančných prostriedkov, teda túto zmluvu uzatvoril v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné posudzovať zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi konania aj podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Rozhodcovské konanie, osobitný druh civilného konania, ktoré sa môže uskutočniť v prípade súkromno-právnych sporov, pre ktoré zákon pripúšťa uzavretie rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Rozhodcovská zmluva má procesnú povahu, zákon vyžaduje k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy písomnú formu, pričom nedodržanie tejto objektívnej podmienky má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). V zmysle § 4 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami, alebo vo vzájomne výmenných listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je písomná forma. Úprava obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná, bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v danom prípade dodržaná

nebola. Ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere a všeobecných podmienok, nie je zrejmé, že by spĺňali náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, teda že by došlo k podpisu uvedených všeobecných podmienok obidvoma sporovými stranami, čím by založili rozhodcovskú doložku. Zo samotného spojenia zmluvy a všeobecných podmienok nemožno vyvodíť, že obsahujú nepochybne prejav vôle účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že sú s ňou oboznámení a súhlasia s úverovými podmienkami. Účastníci konania rozhodcovskú doložku zakotvenú vo všeobecných obchodných podmienkach osobitne nepodpísali. Súd má za to, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd vydal rozhodnutie, je neplatná. Nesplňa základné zákonné náležitosti vyžadované zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, nakoľko doložka bola uvedená vo všeobecných podmienkach, čím nedošlo k dodržaniu zákonom stanovenej formy, a teda rozhodcovská doložka je neplatná. Rozhodcovská doložka je obsahom formulárovej zmluvy, a to všeobecných podmienok, ktorú navrhovateľka nemala možnosť ovplyvniť ani individuálne dohodnúť alebo zmeniť. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľia osobitne nevyjednali a nemali výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. mohli zmluvu len ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť všetkým všeobecným podmienkam, teda aj rozhodcovskému konaniu. Súd ďalej poukazuje tiež na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania o spore na Rozhodcovskom súde, nakoľko miesto rozhodcovského konania je od bydliska navrhovateľky vzdialené viac ako 250 km. Súd preto dospel k právnomu záveru, že rozhodcovská doložka zakotvená vo všeobecných podmienkach, na ktoré sa odvoláva zmluva o spotrebiteľskom úvere, je neplatná a nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, pričom rozhodcovské konanie prebieha často bez účasti spotrebiteľov, rozhodca na daný prípad aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka a v súlade s § 365 a § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka zaviazal navrhovateľku zaplatiť príslušenstvo pohľadávky v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka. Súd je toho právneho záveru, že formulovaná rozhodcovská doložka, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka a ako taká je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná a bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Táto sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom a ako taká je neplatná.

Takýto výklad je aj v súlade so smernicou Rady Európskej únie č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a to hlavne článkom 3 ods. 1, podľa ktorého zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Uvedená smernica bola prevzatá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky zákonník a okrem toho má smernica aj tzv. nepriame účinky, takže je záväzná pre SR a slúži aj ako interpretačné pravidlo pre výklad spotrebiteľských právnych vzťahov. V spotrebiteľskom práve je princíp zmluvnej slobody potrebné konfrontovať s princípom zmluvnej spravodlivosti požiadavkou tzv. ekvity v spojení s princípom proporcionality, primeranosti a rovnováhy práv a povinností zmluvných strán. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konania pred Rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS. Na základe uvedeného súd dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou. Spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov súd rozsudok Rozhodcovského súdu zrušil.

Tým nie je dotknuté právo odporcovi vo vzťahu k navrhovateľke domáhať sa nároku na zaplatenie poskytnutého úveru, ktorý bol z jeho strany navrhovateľke poskytnutý. Po právoplatnosti tohto rozsudku súd ex offo začne vo veci konať ohľadom nároku odporcu vo vzťahu k navrhovateľke na zaplatenie dlžnej sumy.

O náhrade konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľka bola v konaní plne úspešná, žiadne trovy jej nevznikli, súd jej náhradu trov konania nepriznal.

Navrhovateľka v konaní je oslobodená od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch. S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 cit. zákona súd uložil

odporcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok, a to s poukazom na Sadzobník súdnych poplatkov, položku 1 písm. b/ sumu 99,50 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.